DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE

EPILEPSIA PUERILI,

Præcipue de Tempore, quo exhiberi debent

ANODYNA,

In Motibus Epilepticis.

QUAM,
ANNUENTE DEO TER OPT. MAX.
Ex Auctoritate Magnifici Rectoris,
D. FRANCISCI FABRICII,
S. S. THEOL. DOCT. HUJUSQUE, NEC NON ORATORIÆ SACRÆ, IN ACAD. LUGD. BAT. PROFESSORIS ORDINARII, UT ET ECCLESIÆ IBIDEM PASTORIS;
NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI *Consensu,*
& Nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ *Decreto,*
PRO GRADU DOCTORATUS,
Summisque in MEDICINA Honoribus & Privilegiis
ritè ac legitimè consequendis,
Eruditorum Examini submittit.
RICHARDUS RUSSELL, Anglus.
Ad diem 22 Decembris 1724. horâ locoque solitis.

Quin etiam ſubito vi morbi ſæpe coactus,
Ante oculos aliquis noſtros, ut fulminis ictu
Concidit, & ſpumas agit, ingemit, & tremit artus
Deſipit, extentat nervos, torquetur, anhelat:
Inconſtanter & in jactando membra fatigat.

Lucretius. Lib. 3. 6. 486.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE EPILEPSIA PUERILI, Præcipue de Tempore quo exhiberi debent ANODYNA, In Motibus Epilepticis.

CAPUT PRIMUM.

De Epilepsia & ejus causis in genere.

§. I.

Cum Infantum illorum, qui integri unius anni ætatem non attingunt, fere maxima pars, a morbis epilepticis interimatur, opus erit non inutile, si pauca de modo Anodina recte exhibendi, & de tempore morbi, in quo maxime conveniunt, diceremus; nam a recta cognitione hujus rei, curatio ægri præcipue pendet.

§. II.

Ut recte igitur tractemus hanc rem, necesse est, ut accuratissimas hujus morbi historias perpendamus, utque ad tempus accessionis, statumque infantuli per quosdam dies ante paroxysmum attendamus; nam indicationes curativas esse, secundum statum morbi & symptomata urgentia, inveniemus: quippe in hoc, æque ac in aliis morbis, ea, quæ in principio lædunt, in morbo ad finem vergente sæpius juvant.

§. III.

Haud abs re etiam duco, pauca de causis hujus morborum generis dicere, sententiasque Auctorum de eo enumerare, & postea ab historia evidente morbi, ejus causas, methodosque curationis deducere. Causæ itaque Epilepsiæ, quæ ab Auctoribus recensentur, variæ sunt, & sæpius (ut Cl. WILLISIUS (a) agnoscit) Epilepsiæ subjectum vel sedem, ubi materies morbifica præsertim subsistit, reperire difficillimum est; sed in quibusdam corporibus, causa morbi (epileptico emortuo) per sectionem anatomicam reperta fuit: ut in eo cadavere per CAROLUM PISONEM (b) secto, in quo posticum caput universum aqua turgens repertum fuit, ut non solum principium nervorum aquæ innataret, sed membranæ ipsæ aqua prægnantes & imbutæ, non secus atque papyrus, aut tela aquæ diu immersa, conspicerentur. *Bis* etiam *observavi* in hydrocephalo interno, hanc seri colluviem in ventriculis cerebri per longum tempus mansisse, & guttam serenam, Epilepsiamque fecisse, quando vero in ventriculos posticos viam fecisset, & cerebellum compressisset, eo momento æger quasi apoplecticus cadens moriebatur. Et HOLLERIUS dicit, se etiam vidisse in occipite cujusdam, vicatochi demortui, plurimum serum, quasi rufum in cerebro posteriore, una cum sanguine concreto in majore venâ, quæ medium caput perreptat.

§. IV.

(a) Willis. Patholog. Cereb. cap. 2.
(b) Carol. Piso, de morbis a colluvie serosa Sect. 2. part. 2. cap. 7.

§. IV.

A carie etiam ossium capitis aliquando Epilepsia oritur, sed nunquam ubi ad exitum ichoris, vel saniei via aperta est; nam in fracturis calvariæ, in craniis a lue corruptis, quando exitus materiæ, prius retentæ, datur, remissio est symptomatum. Et hic status erat juvenis apud ZECCHIUM (c), qui ab Epilepsia, originem suam ab ichore retento ducente, interfectus fuit, in cujus capite, ossis posterioris interiorem partem juxta cerebellum, satis notabilem cariem contraxisse, dissecto cadavere notabant Medici. RUMLERUS (d) etiam notat in sartore, venerea lue quam maxime laborante & epileptico, calvariæ posticam partem exesam repertam fuisse.

§. V.

His observationibus plane apparet, quod Epilepsia sæpissime pro causa habeat quamcunque materiam acrem, quæ cerebrum lædit & systema nervorum irritat, per quam læsionem vel irritationem secretio, & distributio succi nervosi incerte & indeterminate fit. In contractiones etiam partes tendinosæ trahuntur, & paroxysmus formatur ad expellendam materiam vel corpus acre, genus nervosum tam crudeliter & immaniter lædens. Et hæc etiam ab Auctoribus post inunctionem mercurialem observata fuere; nam quando particulæ mercurii cum salinis spiculis uniuntur, partes sensiles ferociter concutiunt, & sensum exquisitissimi doloris inferunt. Sed quomodo venenati vapores in cerebrum sublevati sint, secundum FERNELIUM (e), adeo recte non percipio; nam hydrargyrum, corpus ponderosum, in vapores solo humani corporis calore non potest facile elevari: nec quidem video, quomodo Epilepsia oriri queat ab explosione particularum spasmodicarum, instar pulveris pyrii, nunc in una, nunc in altera parte corporis ingenita, ut *Cl.* WILLISIUS

 affe-

(c) Zecchius Consult. IX.

(d) Rumlerus Obs. LXV.

(e) Fernel. de Abdit.

asserit. FRANCISCUS SYLVIUS (f) etiam copulam illam explosivam censet esse spiritum acidum volatilem, atque adeo minus acrem; quo enim est fixior acidus spiritus, eo existit acrior, quo volatilior eo blandior, & vice versa, quo volatilior eo celerius operatur, quo fixior eo segnius. Sed SAXONIA (me judice) rem attigit, quando dicit (g): *causa Epilepsiæ tunc temporis* (i. e. in paroxysmo) *nulla est alia, quam portio hujus materiæ, quæ replet partem sentientem, quam dum natura tentat excutere, motum convulsivum facit.* Et BELLINUS (h) in libro de morbis capitis dicit, Epilepsiam in pueris a copia pituitosarum materiarum, & pressione oriri.

§. VI.

Hactenus de causis externis & evidentibus, quæ Epilepsiam excitant, & pauca de sententiis etiam Auctorum circa hæc adjecimus: nunc autem restat dicendum, quomodo Epilepsia in puerulis producatur. Quod ut ordine fiat, historia morbi locum proximum in hac dissertatione sibi vendicat; hac autem de re noster SYDENHAMIUS tam bene scripsit, ut vix mihi restare aliquid videatur, pauca tamen de iis, quæ & ipse in ægrotis observavi ad pleniorem hujus rei illustrationem dicam.

CAPUT SECUNDUM.

De signis Epilepsiæ puerili prægredientibus.

§. I.

Si statum ægri igitur per quosdam dies ante paroxysmum perpendamus, somnolentus, cum globo quasi in guttu-

re

(f) Fr. Sylv. Prax. l. 2. cap. 2. §. 89.
(g) Saxonia, Prælection. Pract. p. 1. cap. 15.
(h) Bellini de morb. capitis p. m. 560.

re ascendente, & alvo constipata invenietur; brevi post (si nulla evacuatio instituta fuerit) pervigiliis, ructibus, torminibus, clamoribusque fere perpetuis infans perturbatur, membraque inferiora, crura nempe, genuaque abdomini suo fortiter attrahit, diarrhœa præterea ægrum invadit, nulla tamen adhuc Epilepsia adest. De his signis prægredientibus verba facere utile judicavi, quippe SYDENHAMIUS nulla ante paroxysmum symptomata, (quod sciam) diarrhœa, vomitu, & tussi exceptis, memorat.

§. II.

Attendamus igitur ad morbum in hoc statu, scil. ante paroxysmum, & inveniemus in eo, infantulum plethora, vel signis plenitudinis maxime laborare. FERNELIUS (i) inter signa plethoræ somnolentiam recenset: *unde somnus* (dicit) *gravis, profundus & interturbatus.* HIPPOCRATES (k) etiam hoc symptoma in lactantibus notat: *sugentes, qui multum lactis adsumunt, ut plurimum somniculosi sunt*; & HOLLERIUS (l) dicit: *Epilepsia pueris familiaris ob multitudinem humoris, unde etiam in illis somnus multus & profundus*; & sic scribit ARISTOT. de somno & vigilia.

§. III.

Ascensus globi etiam in gutture ab eadem causa productus est, ut in *Emmenologia. Cl.* FREIND. nitidissime videre est. Sed hoc evenire potest, a viscida & pituitosa materia, per glandulas oesophagi secreta, quæ propter tenacitatem suam, & propter læsam actionem tunicæ muscularis gulæ, non potest vel per vomitionem, vel per sedes facile ejici; nam glandulæ totius ductus alimentalis, in hoc tempore morbi, lentis humoribus subinde implentur, & si quando infans ad vomitionem incitatur, nihil nisi phlegma spumosum, instar albuminis ovi conquassati, nonnunquam etiam viride ejicit. Medicamenta etiam varia ad hanc rem mu-

(i) Fernel. de sign. Plethor.

(k) Hippocr. de Dentitione.

(l) Hollerius de morb. intern. p. m. 106.

mulierculæ, infantum custodes, habent, quæ ascensum globi in gutture, inter signa Epilepsiæ insecuturæ constanter annumerant, et castoreo, tinctura satureiæ, aliisque medicamentis, vel purgantibus, vel calidis, vel attenuantibus, tanquam magnis adversus hunc morbum præsidiis utuntur. Et sane non inconsulto, nam Veteres (m) in curatione Epilepsiæ (cerebrum frigidum, humidum hujus morbi causam ponentes) in calefacientibus, siccantibus & attenuantibus spem suam locabant, ne scilicet similis materia postea generaretur. Et ea remedia, quæ ab iis laudantur, hanc rem satis luculenter probant, & ad lentorem, a sanguine plethorico ortum, solvendum conducunt. Nam GALENUS in libro *de simp. med. fac.* dicit: *quæcunque potu juvant epilepticos, facultatis sunt incidentis, tamen quæ vires roborent, non omittenda; cruditas vitetur.* Guajacum etiam, & oleum heracleum Rulandi, de quo præcipue antiepilepticum suum componebatur, eundem effectum præstant; & JACCHINUS, HORSTIUS, aliique Medici decocto gujaci in comitiali morbo utebantur, ad attenuandum scil. lentorem sanguinis, & ut per diaphoresin totam massam defoecarent. Sane ab his, & a recto rerum nonnaturalium usu, curatio hujus morbi maxime apud Veteres (ut videtur) pendebat. Unde HIPPOCRATES *sub finem capitis de morbo sacro* dicit: „ quisquis autem „ talem mutationem in hominibus novit, & humidum, & „ siccum facere potest hominem, calidum item, ac frigidum „ per diætam; hic utique & hunc morbum sanaverit.

(m) Fernel. de morb. cerebri. p.m. 73.

CA-

CAPUT TERTIUM

De Constipatione alvi. &c.

§. I.

Veniendum igitur ad rem proximam obſervandam, quæ in ægro ante paroxyſmum accidit, ſcil. adſtrictionem alvi, & cujus originem etiam a plenitudine deducere poſſumus; (°) nam ſanguinis motus imbecillior erit a lentore, qui plethorico ſanguini neceſſario accidit, ut *Cl.* FREIND. accurate ratiocinatur in his verbis: „ hæc quæ a canalibus nimium oppletis oriuntur mala, ventriculo imprimis & inteſtinis nocitura, facile ſentiet, quisquis vaſorum, ad eas partes reptantium, multitudinem pene infinitam perpendat, „ quippe ob humores plethoricos in ipſis vaſorum tunicis quædam quaſi inflatio ſentitur. Quæ cum ſpirituum per nervos „ influxum, uti dictum eſt, intercipiat, languescit admodum „ motus ille ventriculi & inteſtinorum periſtalticus, quo in tenuem chylum rediguntur alimenta, ita ut his chyloſeos inſtrumentis, ob ſpirituum inopiam minus vivide ſe moventibus, non tantum tardius, ſed imperfectius etiam comminuatur chylus: unde etiam majore copia intra primas vias „ accumulatur, & quendam plenitudinis ſenſum inducit. Adhuc crudior erit & viſcidior chylus, ſi adſit lentor ſanguinis; „ cum enim in lentore motus ſanguinis imbecillior, & cohærentia multo tenacior, non modo minor ſpirituum in muſculos derivatio, ſed minor etiam in glandulis ventriculi & inteſtinorum liquidi ſecretio, ita ut alimenta liquido eo, quo „ humeſcere et molliri ſolebant, defraudata, minus rite diſſolvi queant, inde longior in inteſtinis chyli mora, & compages craſſior: igitur fere ſemper menſium ſuppreſſorum comes

 eſſe

(o) Freind. Emmenologia p. m. 79.

„esse solet alvi pigrities, tum quia motu intestinorum imminuto, minus detrusæ sunt fæces, tum quia præ siccitate per se tardius exire queunt." Et hoc symptoma est fere perpetuum in Epilepsia puerili, ut RIVERIUS etiam *in Observationibus* suis notat; sic enim scribit Eximius Auctor (p): *Pueri ferme omnes, qui alvum adstrictam habent, obnoxii sunt convulsionibus, ut ex HIPPOCRATE & experientia didici; Filius Caroli mei adstrictione alvi perpetuo laborans convulsus periit.* Et hæc accidit præcipue in primo mense, vel circa dentitionem. HIPPOCRATES quoque dicit (q): „ad dentiendi vero tempus accedentibus gingivarum pruritus, febres, convulsiones, alvi profluvia, maxime quum caninos edunt dentes, & iis præsertim pueris, qui crassissimi sunt, & qui alvo sunt dura. „Et CELSUS (r) fere iisdem verbis: „propria etiam dentientium gingivarum exulcerationes, distentiones nervorum, febriculæ, alvi dejectiones, maximeque caninis dentibus orientibus male habent; quæ pericula plenissimi cujusque sunt, & cui maxime venter adstrictus est.„ Sed de constipatione alvi satis. Ex dictis autem clarescit, unde in Epilepsiis, æque ac in menstruis suppressis, prima fere semper sit de ventriculi actione læsa querimonia.

§. II.

In Epilepsia infantum interdum etiam, ac in adultis, symptomata periodice suscitantur, eodem modo, ac in profluviis mensium muliebrium; „& regit (inquit GALENUS) Luna in epilepticis periodis.„ Sed de hac re vide *Cl.* MEAD *de imperio solis ac lunæ in corpora humana, & morbis inde oriundis*, in quo libro causas hujus rei solita sua perspicuitate tractat.

§. III.

Corpora etiam infantum tenera cum sint, facile distenduntur; & quando infans lacte, cibis farinaceis & aquosis nutri-

(p) Riverii Observat. Obs. commun. 50.

(q) Hippocrat. Aph Sect. III. Aph. 25.

(r) A. Corn. Celsus, Med. p. m. 46.

nutriri incipit, incrementum corporis subitaneum est, (ut in primo mense) & natura in expulsione redundantium quotidie occupatur, tunc temporis itaque materia olens pone aures secernitur, & interdum maculæ rubellæ per totam cutem sparsim diffunduntur, & si (a frigore recepto) intus iterum vertuntur, alvus liquidior fit, tormina & diarrhœa, cum dejectionibus viridibus (æque ac in hystericis) sequuntur, & forsan infans epilepticus fit. Nec in hoc errat BAGLIVIUS, (s) dum quendam mirum consensum inter morbos nervosos, & cutaneos agnoscit; nam infantes, quibus crustæ scabiosæ in capite superveniunt, raro corripiuntur motibus epilepticis. Et TRINCAVELLIUS (t) sic scribit: *patrem & filium scabie laborantes & inunctos, recedente scabie Epilepsiam incurrisse.* Et HIPPOCRATES, exquisitissimus rerum perscrutator, eandem rem in pueris observavit, nam *in libro de morbo sacro* dicit: *& quibuscunque quidem pueris existentibus erumpunt ulcera in caput, & in aures, ac in reliquum corpus, & qui salivosi fiunt, ac mucosi, hi ipsi progressu ætatis facillime degunt: hic enim abit, ac purgatur pituita, —— & qui sic purgati fuerint, comitiali, sive sacro morbo fere non apprehenduntur; qui vero mundi sunt, & neque ulcus ullum, neque mucus, neque saliva ulla prodit, —— talibus periculum imminet, ut ab hoc morbo corripiantur.* Et AVICENNA etiam notat, ab Epilepsia fere tutos esse, quibus in capite fiunt ulcera, apostemata, fluxus narium; & historia puellæ in DURETO (x) hanc rem probat: *cum suppressus fuit* (inquit) *multus humor, qui per achores e capite exsudabat, illa in Epilepsiam incidit, totoque corpore convulsa est, per humoris metastasin, nos capiti admovimus folia betæ calida, indeque exsudavit humor ille morbificus, & symptomata omnia quieverunt.*

B 2 §. IV.

(s) G. Bagliv. Praxis. p. 114.

(t) Trincavellus L. 2. cap. 6.

(x) Duret. cum Holler. de morb. intern. p. m. 112.

§. IV.

Notandum eſt etiam, quod ventriculus, inteſtinaque puerorum non ſemper in hoc morbo ægrotent, ſed tuſſis, cum ſecretione glandulari, paroxyſmo epileptico prægrediatur, SYDENHAMIO teſte; nam fluida aucta, æqualiter & undequaque prementia, per vias patentiores, & ubi reſiſtentiæ minus eſt, decurrere ſolent: ut in iis, quibus pulmones teneri vel læſi ſunt, apparuit.

§. V.

Epilepſiæ per diminutionem quantitatis etiam fluidorum, vel per aliquam ſecretionem in corpore ortam feliciter ſanatæ fuerunt: ut JOHANNES RHODES (y) in puero Bononienſi obſervavit, qui ab Epilepſia miſſione ſanguinis liberatus erat, hiſtoriaque Nobilis Patavini, qui a BENEDICTO SALVATICO curatus erat, apertis quovis menſe venis hæmorrhoidalibus, id docet. HIPPOCRATES etiam & CELSUS hanc rem plane teſtantur, nam HIPP. (z) dicit: *Epilepſia quibus ante pubertatem contigit, mutationem recipit, quibus poſt viceſimum vero quintum annum, eos fere comitatur ad mortem uſque.* CELSUS (a) etiam in capite *de comitiali morbo* inquit: *& eum ſi remedia non ſuſtulerunt, in pueris veneris, in puellis menſtruorum initium tollit.* Et in CÆLIO AURELIANO (b): *ſolet denique hæc paſſio pubertatis tempore, ſive novæ purgationis in fœminis aut primi partus, quadam naturali novitate facile detergeri, corporis mutatione ſuffecta.* Sed vid. MEAD *in L. de imper. ſol. &c.* quomodo hæc ſymptomata a plethora evenire poſſint. Quare de ſomnolentia, de globo quaſi in gutture, de conſtipatione alvi, & pauca de plethora, vel plenitudine, & de lentore ſatis dixi, nihil vero addidi, niſi quod ad hiſtoriam hujus morbi pertineret.

CA-

(y) Johannes Rhodes obſ. med. &c.
(z) Hippocrat. Aph. 7. 35.
(a) A. Corn. Celſ. med. cap. de comit. morb.
(b) Cælius Aurelian. de Epilepſia.

CAPUT QUARTUM.

De Diarrhœa, aliisque Symptomatibus a Retentis,

&

De Chylo in Acidum mutato.

§. I.

Hactenus de ſignis diarrhœæ prægredientibus; nunc reſtat, quomodo tormina, flatus, ructus, vomitus, clamores, pervigilia, diarrhœa, & motus epileptici excitentur, ut oſtendamus.

§. II.

In adſtrictione alvi flatus facile producitur, nam (c) in maſſa chylacea retenta, ſicut in aliis liquoribus ſtagnantibus, putredo gignitur, & ſi poſt diſtributionem ſucci nutritii fæces reſiduæ non evacuantur, in acredinem eunt, & alimenta in viſceribus aggeſta, vaporum congeriem, quaſi ventum, conſtituunt, qui ventus inteſtina ſæpe inflat, ac diſtendit, & per datam viam quamcunque ruens, ſecum excretiones promovet, concluſus vero tormina, & non raro ventris inflationem creat.

§. III.

Sed ventriculi & inteſtinorum tormina, a retentione aëris non ſolum oriuntur, ſed a diſtractione fibrarum canalium ſanguine plethorico diſtentorum, & a chylo jam in acidum mutato, qui pungit, vellicat, læditque partes nervoſas & ſenſiles inteſtinorum, fibræque eorum ſtimulatæ ſe contrahunt: unde humorum fluxus ad inteſtina augetur, & ſecretiones, quæ exinde pendent, copia majori fiunt. Ab hoc ſtimulo vomi-

(c) Williſ. Pharm. Rat. de purgat.

mitus & diarrhœa, cum dejectionibus viridibus facile oriuntur, quarum forsan ope sanitatem iterum recuperabit æger, modo his uti probe noverit; (d) per ductus enim intestinales, veluti per sentinam, non raro totius impuritates corporis expurgari solent, quæ siquidem intus manentes, vel copia turgent, vel acrimonia nocent, & sic alvum vel lubricando, vel stimulando, dejectiones crebriores ac uberiores cient: & in hoc statu sanguinis lentores per alvum potius, quam per habitum corporis, aut urinam expurgari apti sunt.

§. IV.

His secretionibus continuatis, si sensus doloris non sopitus, (e) violenta, invita, & alterne repetens contractio oritur, quæ convulsio vocatur; & raro aut nunquam in pueris ante diarrhœam invenitur, SYDENHAMIO teste. Si attendamus etiam ad experimenta WEPFERI accuratissima, in animalibus instituta, vomitus, tormina &c. ab acri quadam materia, vellicante ventriculum intestinaque, produci invenimus. Et sectio anatomica eandem rem probat. Nam in cadaveribus puerorum epilepticorum intestina sæpius erosa, inflammata, & interdum gangrænosa esse observatum est, ut apud HARDERUM (f): (infante epileptico emortuo) abdomine aperto intestina admodum erant distenta, crassaque cum tenuibus materiam viridem, grumosam, qualem in vivis cum torminibus acerrimis sæpius excrevit, monstrarunt, intestina tenuia heic illic qualemcunque ruborem conceperant, præprimis autem sub finem ilei ad aliquot uncias manifestam gangrænosin deprehendimus. Nec mirum est, tam diros affectus ab his causis produci; nam a perturbationibus ventriculi atque intestinorum, symptomata pessimi generis oriuntur, præcipue Epilepsia, quæ etiam a radicibus œnanthe, vel de cicuta aquatica in ventriculum sumtis producitur, ut a WEPFERO

(d) Idem ibidem.
(e) Boerhaave Aph. §. 230.
(f) Ioh. Iac. Harderus in obs. med. quib. tit. apiar.

PFERO (g) observatur, in quibusdam puellis, quae a radicibus cicutæ commestis Epilepsiis gravioribus corripiebantur, et *Cl.* MEAD in libro *de venenis*. Non mirum igitur, si in his circumstantiis sensus in toto perditus est, & ab auribus atque naso sanguis prosiliat, partibus distractis, & convulsionibus laceratis, quæ tanquam in musculis abdominis incipiunt, ad membra postea extenduntur, & machina concussa, & in toto subversa est. His atque aliis observationibus hujusmodi, Aphorismus sequens *Insignis & Eruditissimi Viri* H. BOERHAAVE, Promotoris mei summopere venerandi, facillime propugnatur ([h]): *insultus porro epileptici hinc plerumque originem ducunt, irritato genere nervoso, ope acrimoniæ vellicantis.* Et in alio loco ejusdem capitis de morbis infantum, semina hujus morbi quasi ante oculos nostros denudat; dicit enim: *multum patiuntur ab ipso lacte, dum id nimis cito, fortiterque in stomacho coagulatum, compingitur in unam massam gravem, acremque. Hæc enim sensim acrior acidiorque reddita, fæces alvi virides, acidum spirantes, materiam vomitu rejectam acidam, hinc tormina, flatus, dolores, & infinita alia excitat, maxime convulsiones* Nam hæc mala in adstrictione alvi lactantibus necessario accidunt, his stimulis etiam contractio fibrarum perpetuo augetur, & paroxysmus epilepticus formatur.

CAPUT QUINTUM.

De Paroxysmo Epileptico Puerili.

§. I.

SYDENHAMIUS Epilepsiam puerilem tam accurate describit ([i]), ut nihil mihi restet, quam ut ejus verba hic ad-

(g) Wepferus de cicut. aquatic. p. m. 26.
(h) Boerhaave Aph. de morb. infant.
(i) Sydenham. process... integ.

adſcribam: " Epilepſia igitur (dicit SYDENHAMIUS) " puerorum, vel primo menſe aggreditur, a frequentibus " nimis alvi dejectionibus, vel dentitionis tempore, a ſe- " ptimo ad decimum menſem, & tuſſi comitata eſt, aut " (quod multo deterius) vomitu & diarrhoea, viridia (ut ſo- " lent hyſtericæ) egerente infante, quandoque improviſo oc- " cupat paroxyſmus, os, oculosque diſtorquens, nigredine " vultum perfundens, & artus vario convellens, quandoque " præſentitur ex digitorum in pugnum contractione, & ex " ſtabili, & inſolita oculorum orbitarum immobilitate, nunc " ſerius, nunc ocyus ſe proripiunt paroxyſmi, certa ſubin- " de periodo, vago alias inſultu revertentes, ſed appetente " morte, a tergo ſe invicem premunt: ſi quando inducias " dent, in ſoporem proclives ſunt infantes, donec a novo " reſuſcitentur inſultu. " Hactenus SYDENHAMIUS mira perſpicuitate & integritate ſolita. Nam ſi hi ſpaſmi non ſedati ſunt, æger a paroxyſmo rediens, novum paroxys- mum indeſinenter fere patitur, oculi plumbeo colore orbi- culati ſunt, & ungues interdum ſuperiori parte, qua cum cuticula uniuntur, nigreſcunt: nervorum diſtentiones, rigo- resque ſemper adſunt, & totum animal ſumme torqueri vi- detur, nulla fere eſt intermiſſio, ſed inſultus violentius re- deunt, & niſi ſpaſmi ſedati ſint per aliquod medicamentum, aut febris oriatur, quæ multo ſudore terminetur, ſævitia ſymptomatum mortem accelerat. Et obſervavi, quod, quando infans ex. gr. ſub hoc plenilunio Epilepſia corre- ptus eſt, & tunc temporis febris oritur, paulo poſt ſudores fluunt, & ſic evadit, hic infans tunc perfecta ſanitate gau- deat: ſin vero hæc febris, & hæ ſecretiones non eveniant, & poroxyſmus cum ſpuma oris ſola terminetur, quod tunc non ſufficiat, nec liber ſit æger, niſi per breviſſimum tempus, & forſan intra menſem hæc ſeries ſymptomatum de novo & violentius revertatur, eodem modo ac prius terminatura. Et res fere ſemper ſic ſe habet in Epilepſiis infantum; nam in Epilepſia neſcio quid acre eſt, quod natura ſine fructu excu- tere tentat, antequam febricula oriatur, & materiam perſpi-

ra-

rabilem reddat, omnesque evacuationes, iis solummodo, quæ per cutem fiunt, exceptis, sistit, vel minuit. Unde HIPPOCRATES (k): *febrem convulsioni supervenire satius est, quam convulsionem febri*; & (l) in libro *de judicationibus* dicit: *a convulsione aut distentione nervorum vexato, febris accedens, solvit morbum*; & in capite *de dentitione* dicit: (m) *quibus in dentitione febris acuta accidit, parum convelluntur.* Et apud BARTHOLINUM (n) etiam historia puellæ epilepticæ, quæ a combustione in manu facta febricitavit, & ab Epilepsia liberata fuit, ad hanc rem facit. HOLLERIUS etiam sic scribit (o): *Epilepsia solvitur aliquando mutata ætate, victus ratione, & superveniente quartana.*

CAPUT SEXTUM

Analogia inter Diarrhœam Epilepticam, & Ejectiones Colicam, Hystericam concomitantes.

§. I.

Sed nunc ad considerationem analogiae, quæ est inter diarrhœam epilepticam, & ejectiones colicam, hystericam concomitantes properemus; nam symptomata in singulis fere eadem inveniemus: 1, dolorem ventriculi infantes æque ac histericæ percipiunt, ut clamores, & ad ventrem contractiones membrorum inferiorum testantur; 2, ejectiones etiam coloris viridis in hystericis per vomitum materiæ, quæ ab infantibus per os & sedes secernitur, exacte respondent; 3,

 Epi-

(k) Aph. 26. Sect. 2.
(l) Hipp. oper. omn. p. m. 447.
(m) Hippocr. oper. omn. p. m. 590.
(n) Bartholin. Cent. 2.
(o) Hollerius de morb. internis p. m. 105.

Epileptici etiam meticulosi sunt, & vidi puerum epilepticum in paroxysmos de novo incidisse a sonitu portæ tantum, quæ violenter claudebatur, cui sono infans assuetus non erat, eodem modo, ut in hystericis paroxysmus renovatur, per quandam repentinam animi perturbationem. Ex his, ac ex aliis etiam circumstantiis, affinitatem inter has affectiones facile probaremus, quam ipse SYDENHAMIUS etiam testatur his verbis: *annon & infantes in paroxysmis convulsivis, in quibus spirituum animalium maxime res agitur, tam per superiora, quam per inferiora, materiam ejusdem plane coloris (ac fœminæ in colicis, hystericis) ejiciunt.* Evacuationes etiam per vomitum, vel sedes, in hoc tumultu singulis hisce morbis male cedunt, & symptomata per eas maxime irritantur; *nam acidum in Epilepsia* (inquit WALDSCHMID) *curatur alterantibus.* Salia volatilia, sal. vol. ol. salia fixa, & quæ infringunt acrimoniam, v. g. limat. martis, margarit. præparat. ocul. cancr. creta, corallia, rasur. ebor. ungul. alcis, fæcul. pæoniæ, emulsiones, opiata, diuretica, sudorifera, vomitoria & purgantia acidum educunt, (temperato prius humore acido) quia nulla purgantia humores acidos blande educunt, nam omnia hæc in curatione Epilepsiæ adhibentur. Experientia quoque (SYDENHAMIO teste) clamat, quod post primas evacuationes universales, (quæ humorum putrescentium, quos peperit ataxia jam sæpe dicta, quique anodynis obstaculo esse possunt, saburræ amoliendæ dicantur) nihil jam restet, nisi ut tumultuantes spiritus consopiamus, donec tandem symptomata evanuerint. Et in alio loco dicit: „ affirmo, evacuationes sæpe repetitas, dolorem & vo„ mitum non solum non compescere, sed irritare magis, „ spirituum scil. perturbationem, quæ vera horum sym„ ptomatum causa est, promovendo; tandemque malum pro„ longatum, metathesi derepente in cerebrum facta, desi„ nit in spasmos, a quibus æger brevi e medio tollitur: id„ que vel maxime, ubi post alias evacuationes, diutius re„ petitas, suadente colore viridi eorum, quæ per os e ven„ triculo excernuntur, emeticum fuerit propinatum. „ Et

mihi verisimile videtur, evacuationes, quæ licet epilepticis ante paroxysmum multum juvaminis adferunt, si aut nimia quantitate, vel in paroxysmo, aut post largas secretiones institutæ fuerint, sæpius ægrotos jugulare. Et egomet puerum epilepticum vidi, cui post diarrhœam clyster injiciebatur, & qui statim dein novis paroxysmis corripiebatur, & ab imminenti mortis periculo, solo Anodynorum usu liberabatur, integra postea sanitate fruens. Ab his etiam evacuationibus symptomata semper augentur, ejectionesque per vomitum, & sedem discolores sunt, ut SYDENHAMIUS etiam observavit in epistola ad *Dn.* COLE: *quibus addendum est* (dicit SYDENHAM.) *id, quod experientia ferme quotidiana docet, si quantumlibet ejusmodi sive fœminas, sive infantes, iterata catharsi exhauserimus, attamen color jam dictus in eis, quæ vel per vomitum, vel sedem exeunt, usque visetur.* Sed de paroxysmo in puerulis & de evacuationibus satis.

CAPUT SEPTIMUM.

De Tempore Anodynis utendi.

§. I.

Nunc igitur ad curationem hujus morbi veniemus, & ad tempora opiatis tuendi, quæ in hoc statu morbi plane indicantur. Sed indicationes curativæ variæ sunt, secundum statum morbi & symptomata urgentia.

§. II.

Nam ante diarrhœam venæ sectio, vel per phlebotomum, vel per sanguisugas, (si plethora adsit) habet locum. Veteres etiam in hoc morbo sanguinis detractionem diversimode moliebantur: 1. per phlebotomum, quando vena scalpello secabatur; 2. per cucurbitas, cum scarificatione occipiti, collo, vertici & temporibus apponendas; 3. & si in aliqua parte capitis, gravedo, vel dolor, aut punctio, aut torpor occur-

rerit, sanguisugæ circulatim apponendæ erant. Inter remedia etiam Empiricorum incisio integumentorum capitis ad formam literæ ✠, inustio, & arteriotomia recensentur. Inter eos etiam quæstio erat circa tempora mittendi sanguinem, aliqui Medici statim phlebotomandos probant, sicut etiam Thessalus se velle demonstrat, aliqui prima diatrito (p) servandum existimant: & aliæ distinctiones hujus generis in adultis observatæ fuerunt. Sed in tenellis curatio per nutricem maxime tentabatur, jubebant enim eam Medici a lavacro abstinere, atque sine vino, atque carnis esu perseverare, tum deambulationibus, atque exercitio levi gestari, quod humeros magis exerceat, ut est sphæræ ludus, vel exsultationis cujuspiam, item ut cibum sumeret succi facilioris, vel interea mulsum &c. quæ cum multis aliis de modo infantulum tractandi, in CÆLIO AURELIANO videri possunt.

§. III.

In constipatione alvi, varia medicamenta cathartica, etiam in usu erant apud Veteres, sed nulla ex his (nisi lenia) infantibus propinabantur; & cum illam tantum Epilepsiam, qua illi laborant, tractandam sumserimus, satis erit observare, quod hæc adstrictio alvi, & symptomata inde oriunda, in causa fuerint, cur Auctores multi existimarint, Epilepsiam a stomacho læso produci; & BAGLIVIUS etiam dicit (q): *omnes fere convulsiones infantum a stomacho fiunt, unde quoque ab iis statim liberantur, lenium purgantium, præsertim vero infusi rhabarbari ope.*

§. IV.

Sed in Epilepsia puerili (diarrhœa concomitante) evacuationes per catharsin lædunt, & Anodyna æque ac in colica, hysterica exhibenda. In hac praxi etiam SYDENHAMII sectator sum, nam in Epilepsiis puerorum ille ad Anodyna perfugit; & sane usus opiatorum in nullo morbo planius indicatur, quam in convulsionibus a dolore ortis. His perpensis

(p) Cælius Aurelianus in cap. de Epilepf.

(q) Bagliv. Prax.

pensis, tempus magis idoneum opiatis utendi, in diarrhœa, & in paroxysmorum intervallis inveniemus; nam in his recte administrantur illa, quorum ope motus epileptici sustolluntur, dolores sedantur, diarrhœa cohibetur, & humores per poros cutaneos eliciuntur, præcipue si opiata, cum diaphoreticis, & antacidis miscentur. Unde BAGLIVIUS dicit (r): *& sane in colicis diaphoretica, cum opiatis mixta felicissima sunt;* unde etiam usum sp. corn. cerv. & gutt. *Goddardian.* in hoc morbo vidimus, quæ & antacida, & diaphoretica sunt. Confiteor tamen, in morbis infantum cujuscunque generis opiata raro, & non sine summa cautela exhiberi tuto posse: sed post diuturnas evacuationes, in summis doloribus, spasmisque iteratis, si Anodyna non propinentur, nihil exspectandum est, sed symptomata nuper memorata, scil. flatus, ructus, tormina, vomitus, clamores, pervigilia, diarrhœa, & motus epileptici cum morte terminantur; nam si hæc non sedantur, nullum tempus in futuro pro medicina est, sed æger viribus prostratis debitum naturæ ultimum solvit. Ad horum quoque symptomatum lenimen, SYDENHAMIUS, & diascordium, & laudanum in Epilepsia puerili exhibebat. NICOLAUS FLORENTINUS etiam mithridatum, & theriac. Andromachi. HARTMANNUS laudanum antepilept. suum, & *Clar.* LUDOVICUS opium ipsum caute sumendum dedit. FONSECA (s) etiam *in Consult. Med.* de oleo buxi dicens: *mirabile enim est hoc oleum in Epilepsia,* (dicit) *quia narcoticum est: nam narcotica sensum stupefaciendo solent prohibere accessionem, & est unus curandi modus ipsius Paracelsi.* Sed verbo dicam, (t) narcotica relinquenda in paroxysmo, ast extra paroxysmum multum prodest moderatus, specificis mixtus, illorum usus.

§. V.

Alteram curationis methodum variæ gentes agnoscunt,

 scil.

(r) Baglivius de colica.

(s) Fonseca Consult. med. p. m. 120.

(t) Decker not. in Barbet. de Epileps.

fcil. inuftionem & fontanellas, ad cohibitionem plethoræ de novo orientis. De ufu eorum inter Ægyptios *vid.* PROSPER ALPIN. *De Med. Ægypt.* BORELLUS etiam hiftoriam narrat de epileptico per cauterium applicatum curato. JOB. a MECKREN per cauterium actuale futuræ coronali adhibitum: de qua operatione vid. AQUAPENDENS *Oper. Chirurg. P. I. C.* 1. aliæque hiftoriæ de felici fucceffu cauterii, ubique fere apud Auctores inveniuntur. Et HILDANUS dicit: *cauterium nuchæ inuftum, tribus vel quatuor diebus a nativitate, eft tam frequens in quibufdam regionibus, ut Florentiæ vel nulli, vel certe pauci fint pueri, qui hanc Chirurgiam evadunt, quæ uti tutiffima eft, ita ftrenue humores pituitofos, fupervacuos, in cerebro confiftentes, revellit & expurgat.* DURETUS etiam in libro *de morbis internis* fic fcribit: *valent ad eam rem (Epilepfiam) pyrotica, efcharotica, pone aures, aut capitis poftico admota, quod* Senenfes *omnium primi frequentiffime dicuntur effe experti, unde expurgatur materia quæ Epilepfiam erat productura.*

Reftat igitur dicendum

1, De fontanellis, & ulceribus in cute factis, & quomodo infultus Epileptici per ea prohibeantur.

2, De medicamentis etiam, quæ fpecifica dicuntur, fcil. de ungul. alcis, vifco quercino, cinnab. nativo, rad. pæon. maris, valerian. fylveftr. &c.

3, De opio, & cort. Peruvian. qui eft in fecretis quorundam Medicorum contra paroxyfmum redientem, & quomodo agant in lentore fanguinis.

4, De abfurditate etiam amuletorum aliorumque incredibilium, quæ hodie ad captum vulgi venduntur. Exempla de quibufdam amuletis cum characteribus fuis, in metalla & lapides fculptis, vid. apud MARCELLUM EMPIRICUM & TRALLIANUM: mihi fatis fit dixiffe, *de Anodynis in Epilepfia puerili, & in quo tempore morbi conveniant.*

FINIS.